

ده چالش اقتصادی پیش روی رئیس جمهور آینده

با تایید صلاحیت هفت کاندیدای ریاست جمهوری، حالا انتخابات وارد دور تازه‌ای شده و قرار است این کاندیداها برای بیان برنامه‌های خود و گرفتن رای از مردم در رسانه‌ها حاضر شوند.



با تایید صلاحیت هفت کاندیدای ریاست جمهوری، حالا انتخابات وارد دور تازه‌ای شده و قرار است این کاندیداها برای بیان برنامه‌های خود و گرفتن رای از مردم در رسانه‌ها حاضر شوند. شاید اولویت اول کشور در این روزها اقتصاد باشد؛ اقتصادی که شاید زیر سایه سیاست قرار گرفته است و حال و روز چندان خوشی ندارد.

به گزارش تابناک اقتصادی، چالش‌های اقتصادی فراوانی قطعاً در چهار سال آینده پیش روی رئیس جمهور و دولت سیزدهم قرار خواهد داشت، ولی در این بین، شاید ده چالش اقتصادی در اولویت قرار دارند که باید رئیس جمهور سیزدهم به حل آن‌ها بهای بیشتری دهد؛ اما این ده چالش چیست؟

چالش اقتصادی اول: تحریم‌های ظالمانه آمریکا

شاید اولین و مهمترین چالش پیش روی رئیس جمهور آینده این باشد که قوه مجریه را در حالی تحویل خواهد گرفت که اقتصاد کشور از ناحیه تحریم‌های سهمگین و ظالمانه لطامات گسترده‌ای خورده است. نفت ایران تحریم است و بانک‌های دنیا نیز حق مبادله با ایران را ندارند. خرید و فروش دلار با ایران نیز ممنوع اعلام شده است. صنعت خودروسازی و برخی صنایع دیگر نیز زیر ضربات شدیدترین تحریم‌ها آسیب‌های جدی را متحمل شده‌اند؛ بنابراین، اولین چالش اقتصادی رئیس جمهور آینده، حل معضل تحریم‌هاست؛ تحریم‌هایی که درآمد‌های نفتی را کاهش داده و بودجه کشور را با کسری مواجه ساخته است.

چالش اقتصادی دوم: مقابله با کرونا

هر چند کرونا یک پدیده بهداشتی بود، بر اقتصاد دنیا به خصوص اقتصاد تحریم‌شده ایران تاثیر بسیار و عجیبی داشت. کرونا چرخیدن چرخ کسب و کارها را کندتر کرد و برخی کسب و کارها را به ورطه ورشکستگی کشاند و موجب شد تا قدرت خرید خانوارها به شدت کاهش یابد و طیف گسترده‌ای از خانوارها به زیر خط فقر پرتاب شوند.

خوشبختانه خبرهای خوبی از تولید واکسن مقابله با کرونا در کشور به گوش می‌رسد و این علاوه بر واردات گسترده واکسن کرونا از سایر کشورهاست. واکسیناسیون گسترده و تمام مردم می‌تواند چرخ کسب و کارها را دوباره به گردش درآورد. به نظر می‌رسد که حداقل تا یک سال آینده این معضل کرونا حل شود و در این زمینه رئیس جمهور آینده تنها یک سال دغدغه این موضوع را داشته باشد.

چالش اقتصادی سوم: مالیات‌ستانی از قشرهای خاص و اجرای پایه‌های مالیاتی مصوب

با کاهش درآمد‌های نفتی، یکی از درآمد‌های جایگزین درآمد‌های مالیاتی بود. به این منظور، پایه‌های مالیاتی جدیدی تصویب شد و برخی معافیت‌های مالیاتی که از گذشته وجود داشت، لغو شد. پایه‌های مالیاتی، چون مالیات‌ستانی از خانه‌های خالی، خانه‌های لوکس، خودروهای لوکس و ... چند سال است در بودجه وجود دارد، اما اقدامی جدی از سوی دولت دوازدهم برای دریافت این نوع مالیات‌ها صورت نگرفته است. حتی دولت در مالیات‌ستانی از قشرهای ثروتمند و خاص به خصوص پزشکان و بازیگران ضعیف عمل کرد. حتی مالیات‌ستانی از عایدی سرمایه نیز بنا به دلایلی نامشخص تاکنون اجرایی نشده است.

دولت آینده باید این چالش پیش روی خود در زمینه مالیات‌ستانی را برای رهایی بودجه از درآمد‌های نفتی و دادن وزن بیشتر در درآمد‌های بودجه به درآمد‌های مالیاتی حل کند. مالیات‌ستانی و گردش اقتصاد از طریق مالیات، وضعیت حکمرانی و پاسخگویی دولت به مردم را بهتر از دوران چرخیدن چرخ اقتصاد با درآمد‌های نفتی خواهد کرد.

چالش اقتصادی چهارم: مقابله با رشد نقدینگی

رشد نقدینگی در این سال‌ها به خصوص در یک سال اخیر که اقتصاد با تحریم‌ها و کرونا دست و پنجه نرم می‌کند، یکی از دغدغه‌های رهبر انقلاب و کارشناسان اقتصادی بوده است. هم‌اکنون رشد نقدینگی از ۲ هزار میلیارد تومان عبور کرده است و

فشار دولت بر بانک مرکزی برای چاپ پول نیز بیش از گذشته شده و این میل به رشد نقدینگی را بیش از پیش کرده است. رشد نقدینگی یکی از عوامل اصلی جهش نرخ تورم و کاهش ارزش پول ملی در سال های اخیر بوده است؛ بنابراین، دولت آینده باید با این چالش جدی اقتصاد نیز مقابله کند، چون ادامه روند می تواند این بمب ساعتی اقتصاد ایران را منفجر کند و آثار مخربی را به جا بگذارد.

چالش اقتصادی پنجم: مهار تورم افسار گسیخته

هر چند دولت تدبیر و امید در دور اول خود توانست تورم را تک رقمی کند، در دور دوم و علیرغم همه وعده هایی که رئیس جمهور روحانی داد، دولت نتوانست جلوی رشد نرخ تورم را بگیرد و طبق آخرین آمار در پایان دولت دوازدهم، این نرخ به ۴۵ درصد افزایش خواهد یافت که در نوع خود رکورد محسوب می شود.

نرخ تورم در اقتصاد به عنوان سیاسی ترین نرخ شناخته می شود، چون مردم افزایش و کاهش این نرخ را بر سر سفره های خود لمس می کنند؛ بنابراین کاهش انتظارات تورمی و جلوگیری از رشد نرخ تورم و بازگرداندن آن به روند نزولی، یکی دیگر از چالش های پیش روی دولت آینده خواهد بود.

چالش اقتصادی ششم: بازگرداندن روند صعودی به رشد اقتصادی

در بیشتر سال های این دهه اخیر ایران زیر ضربه شدیدترین تحریم ها بوده و از این رو، اقتصاد ایران عملکرد مناسبی را بجا نگذاشته است. رشد اقتصادی یکی از فاکتور های مهم سنجش اقتصاد هاست و سرعت پیشرفت اقتصادی کشور ها تقریباً با این نرخ سنجیده می شود؛ اما در ایران متأسفانه در بیشتر سال های یک دهه اخیر نرخ رشد اقتصادی منفی بوده است. غلامحسین شافعی رئیس اتاق بازرگانی ایران روز گذشته ۵ خرداد ۱۴۰۰ طی صحبت هایی گفت: واقعیت اقتصاد کشور ما این است که در ۱۰ سال گذشته نرخ رشد اقتصادی مان تقریباً صفر بوده است؛ بنابراین یکی دیگر از چالش های اقتصادی رئیس جمهور آینده بازگرداندن رشد اقتصادی به مدار صعودی و مثبت است.

چالش اقتصادی هفتم: مقابله با بیکاری

بیکاری هم یکی از چالش هایی است که در سال های اخیر گریبان اقتصاد ایران را گرفته است. رسیدن دهه شصتی ها به سن کار دولت ها به خصوص دولت تدبیر و امید را با چالشی جدی مواجه کرد؛ هر چند دولت تدبیر و امید ادعای ایجاد کار برای قشر وسیعی از افراد در سن کار را دارد، کارشناسان معتقدند که این نوع ایجاد کار کیفیت لازم و ماندگاری را ندارد.

نرخ بیکاری بالای جوانان و کیفیت تولید کار برای این قشر از جامعه نیز یکی دیگر از چالش های اقتصادی دولت آینده خواهد بود.

چالش اقتصادی هشتم: بحران بخش کشاورزی و دامداری

بحران خشکسالی و عدم تصمیم گیری صحیح در حوزه کشاورزی به خصوص در حوزه تعیین نرخ های خرید تضمینی و قیمت گذاری های دستوری در برخی اقلام از جمله گوشت مرغ، کشاورزی و دامداری و مرغداری را به ورطه نابودی کشانده است و کشور در برخی محصولات که به خودکفایی رسیده بود، حالا در معرض واردات در همان کالا ها قرار گرفته است؛ بنابراین با توجه به اینکه دولت موظف است امنیت غذایی مردم را تامین کند، باید در حوزه کشاورزی و قیمت گذاری ها تجدیدنظر جدی داشته باشد. شاید این موضوع نیز یکی دیگر از چالش های اقتصادی دولت آینده باشد.

چالش اقتصادی نهم: حل بحران بورس

سال گذشته بود که بورس با دعوت مسئولین دولتی از مردم برای حضور سرمایه ها در این بازار، رونق گرفت. دولت بعد از آن که به هدف خود رسید و بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان درآمد از این بازار کسب کرد، بخشی از کسری بودجه را از این ناحیه تامین و بورس را به حال خود رها کرد و به این ترتیب، بسیاری از سهامداران هم اکنون بیش از ۸۰ درصد در ضرر و زیان فرو رفته اند. حتی صندوق های دولتی دارایکم و پالایشی یکم نیز که توسط دولت به مردم فروخته شد، در ضرر و زیان فرو رفته اند و هر روز ارزش آن ها کمتر از روز گذشته می شود.

بورس به یک کوره پول سوزی و بحران تبدیل شده که در ابتدا که رونق داشت، عده ای را به عرش رساند و هم اکنون که بیش از هشت ماه است سقوط می کند، عده بسیاری را به خاک سیاه نشانده است. دولت آینده باید چالش بورس را نیز حل کند و

راهکاری برای حیران سرمایه های از دست رفته مردم در این بازار ارائه دهد.

چالش اقتصادی دهم: تعیین تکلیف وضعیت یارانه ها به خصوص یارانه ثروتمندان

سال هاست مساله یارانه ها و نحوه کوتاه کردن صف یارانه بگیران مطرح شده، ولی دولت تدبیر و امید آن گونه که باید نتوانست این صف را کوتاه کند و بهانه این بود که اطلاعات کافی برای شناسایی افراد ثروتمند ندارد و حتی به خود اجازه نمی دهد برای شناسایی افراد ثروتمند به حساب های آن ها سرک بکشد.

به هر صورت توزیع یارانه های نقدی که باید در سال ۱۳۹۴ پایان می یافت و تنها برخی دهک ها از این یارانه منتفع می شدند، تا سال ۱۴۰۰ با همان جامعه قبلی ادامه یافته و این فشار زیادی به سمت هزینه های دولت وارد کرده است؛ بنابراین، هدفمند کردن یارانه ها و کوتاه نمودن صف یارانه بگیران، یکی دیگر از چالش های اقتصادی دولت آینده خواهد بود.